

Grevlingen barnehage

ÅRSPLAN

2023/2024

Innhold

Barnehageloven, rammeplanen og årsplan.....	3
Grevlingen barnehage	3
Kompetanseutvikling.....	4
Satsingsområde i Grevlingen barnehage.....	4
Kompetanseplan i Grevlingen barnehage	5
Barnehagens verdigrunnlag	5
Barn og barndom.....	6
Demokrati.....	7
Mangfold og gjensidig respekt	7
Likestilling og likeverd	7
Bærekraftig utvikling	8
Livsmestring og helse	9
Barnehagens formål og innhold	9
Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg.....	9
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	9
Barnehagen skal fremme danning	9
Barnehagen skal fremme læring	10
Barnehagen skal fremme vennskap og felleskap	10
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	11
Barns medvirkning.....	11
Samarbeid og overganger	11
Når barnet begynner i barnehagen – Foreldreaktiv tilvenning.....	11
Overgang mellom barnehage og skole.....	12
Samarbeid med andre	13
Planlegging, vurdering og dokumentasjon.....	13
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte.....	14
Barnehagens arbeidsmåter – progresjon.....	14
Barnehagens digitale praksis.....	15
Barnehagens fagområder	15
KALENDER 2022	19
OM ÅRSPLANEN	20

Barnehageloven, rammeplanen og årsplan

Vestby kommune har felles mal for Årsplan i de kommunale barnehagene. Barnehagene utarbeider sine årsplaner ut fra en fastsatt ramme som samsvarer med kravene til årsplan slik de er beskrevet i [barnehageloven](#), og forskrifter.

[Rammeplanen](#) forplikter barnehagene til å utarbeide en egen årsplan som skal være et arbeidsredskap for barnehagens personale, og som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. Barnehagens ledelse skal lede prosessen med å utarbeide årsplanen i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre. Årsplanen fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg (SU). Årsplanen skal vise hvordan barnehagen arbeider med å omsette rammeplanens formål og innhold, og barnehageeiers lokale tilpasninger og pedagogisk praksis.

I Kommuneplan 2019 – 2023 for Vestby kommune er det overordnede målet for barnehagene: «*Barnehagen skal bidra til omsorg, lek og læring i et inkluderende miljø ut fra barns ulike forutsetninger*».

Grevlingen barnehage

Grevlingen barnehage er en kommunal barnehage med fire avdelinger i Son, sør i Vestby kommune. Grevlingen barnehage ligger idyllisk til i skogkanten ved Grevlingen ungdomsskole og Kultursenter med skog og sjø i nærmiljøet.

Våre avdelinger heter: Grubleren, Lurifaks, Filosofen og Oppfinneren.

Navnene ble valgt med utgangspunkt i egenskaper som kjennetegner barn.

Barnehagen skal gi et pedagogisk tilbud til barna i tidsrommet 07.00 -17.00.

Vår visjon er «*Se meg, Hør meg, Elsk meg*».

*Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.
(Barnehagens formålsparagraf, Barnehageloven § 4)*

Med det menes at dagene skal være fylt av samvær og aktiviteter som gir grobunn for utvikling og læring i trygge rammer. Alle barn skal få utfordringer ut fra sitt eget kunnskaps-, mestrings-, og utviklingsnivå.

Kompetanseutvikling

Barnehagen skal være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen». (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 37)

Vestby kommune bistår barnehagene med kompetanseutvikling. Tiltak i kompetanseutvikling gjelder for ansatte i alle barnehagene, og skal bidra til å gi barnehagene i Vestby en felles kompetanse for å utvikle den pedagogiske kvaliteten i barnehagen. Det tilbys ulike kurs og faglige nettverk. Noe er for barnehage og noe er tverrfaglig som samarbeid med barnevernet.

Kompetanseplan for barnehagene ligger her [VK+Kompetanseplan+for+barnehager+2022-2025+\(1\)\(2\).pdf](#)

Vestby kommune ved Resultatområdene Barnehage og Skole inklusiv Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) i samarbeid med Universitet i SørVestNorge (USN) får fra høsten 2023 midler fra Statsforvalteren til *Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering*. Prosjektet vil omfatte både det allmennpedagogiske og det spesialpedagogiske området i barnehage og skole. Prosjektperiode er tenkt å vare i 3 år.

Satsingsområde i Grevlingen barnehage

Vi har valgt å jobbe med språk som satsingsområde. Språk er det viktigste redskapet vi har for å komme i kontakt med andre mennesker og for å organisere og systematisere våre erfaringer. Språkmestring handler først og fremst om å forstå at ord er symboler som representerer et meningsinnhold. Barns språktilegnelse i de senere barnehageårene og videre i skolen bygger på det de har lært de første årene i livet, så tidlig læring setter fart på senere læring.

«Kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening». (Rammeplan for barnehagen kap. 3).

- Personalet i barnehagen skal bidra til å legge grunnmuren for livslang læring, der språket representerer det mest sentrale byggematerialet.
- Personalet skal kjenne til det generelle språkmønsteret for barns språktilegnelse og være oppmerksomme på å bruke hverdagsaktivitetene i barnehagen som sentrale språklæringsarenaer.
- Personalet skal støtte barn ved å selv være gode rollemodeller og lytte oppmerksomt til det barn sier, gi relevant respons og oppmuntre barna til å gjøre det samme.
- Personalet skal delta i og observerer barns lek, bidra med elementer for å videreutvikle lek og ha spesiell oppmerksomhet rettet mot de barn som ikke inkluderes eller selv avviser å delta i lek.

Kompetanseplan i Grevlingen barnehage

Vi jobber med tre innfallsvinkler i forbindelse med årets satsingsområde. I tillegg til at vi deltar i Kommunens kompetansetiltak.

- **Sang og musikk** - barna skal møte ulike språkformer, sang og musikk skaper glede og samhold. Vi leker med ord, rytmer og bevegelse.
Bruk av litteratur, fagartikler, musikk og digitale ressurser.
- **Inkluderende språkfelleskap** – Personalet bidrar til inkluderende lekemiljø gjennom aktivt deltagende voksne i lek og aktiviteter. Personalet er gode språkmodeller. Økt kunnskap om barns språk og språkmønstre for læring.
Bruk av litteratur, film og øvelser, tema på møter.
- **Lek med språk. «Fra spøk til alvor»**
Personalet skal få økt kunnskap om og opplæring/innføring i bruk av ulike språkstimulerende tiltak og materiell.
Bruk av relevant litteratur, digitale ressurser, nettverk og kurs. Fast tema på personalmøte og planleggingsdager.

Satsingsområde vil være tema på personalmøter, planleggingsdager og avdelings –og ledermøter.

Vi vil jobbe i lærende nettverk og for å få til erfaringsdeling og refleksjon i hele personalgruppen.

Barnehagens arbeid med psykososialt miljø

Barnehagene i Vestby har utarbeidet handlingsplan med felles rutiner for det psykososiale miljøet. Denne rutinen finnes på hjemmesiden [Barnehagemiljø - VESTBY KOMMUNE](#). Rutinen tar utgangspunkt i de endringene som kom med i barnehageloven fra 01.01.2021. med lovparagrafene §§ 41, 42 og 43. Barnehagen fortsetter arbeide med å implementere lovverket slik at det er kjent for alle ansatte og også foreldre. Å arbeide forebyggende er en av de aller viktigste faktorene for å lykkes med arbeidet i å sørge for at alle barn opplever å ha et trygt og godt psykososialt miljø.

Barnehagens verdigrunnlag

I alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, skal hva som er best for barnet, være et grunnleggende hensyn (Barnehageloven kap. III §3 4. ledd).

Barnehagens visjon skal gjennomsyre alle aktiviteter, arbeidsmetoder og planer. Visjonen ligger til grunn for vårt verdisyn. Barnehagen skal være et trygt sted der du blir sett, hørt, elsket og utfordret.

Hos oss er alle barn likeverdige og kompetente med rett til å bli hørt og anerkjent. Når barn opplever dette, utvikler de tro på seg selv.

Vi ønsker at barna skal oppleve tilhørighet, glede og humor i barnehagen – å le sammen med andre, av seg selv, av det man ikke får til - skaper barn som er bedre rustet for å møte med -og motgang i livet. Å få oppleve vennskap og få prøve og feile i trygge omgivelser er viktig for mestring senere i livet.

For oss er leken er en viktig arena for barns læring. Gjennom leken bearbeider barna opplevelser og erfaringer. Her kan de prøve seg frem i sosialt samspill med andre under trygge rammer. Vi har som mål å legge til rette for gode leke -og læringsarenaer for alle barna som stimulerer barns utvikling, sosiale og språklige samhandling.

1. Leken er en grunnleggende menneskelig aktivitet som stimulerer og interesserer.
2. I lek gjør barn erfaringer, de utforsker, prøver ut, får kunnskap og utvikler selvtillit.
3. Barn sosialiseres gjennom leken og utvikler en beredskap for læring og utvikling.

(Lillemyr O.F, 2004, Lek-opplevelse-læring i barnehage og skole)

Forskningsrapporten «Hele barnet, hele løpet; Mobbing i barnehagen» (Lund m.fl 2015), bekrefter at lek og vennskap er blant det aller viktigste for barn i barnehagen. I intervjuer med barn fremkommer det at barn opplever at vennskap og det å bli inkludert av andre er avgjørende for deres trivsel. De voksnes tilstedeværelse og engasjement i lek, er derfor helt nødvendig. Personalet skal ha en bevisst holdning til barns lek, og ved å tilby rike og varierte lekemiljøer, bidra til god progresjon, utvikling og læring.

Barn og barndom

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 7).

Vi skal skape en barnehagehverdag med glede og gode minner der lek og vennskap står i fokus, fordi barn lærer når de opplever gleden av å mestre i et sosialt fellesskap. Vi skal gi rom for barnas ulike forutsetninger, erfaringer og perspektiv.

I vår barnehage ser vi dette gjennom aktiv deltagelse i leken. Vi skal støtte, legge til rette for og stimulere til godt samspill mellom barn, og barn-voksne.

Demokrati

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får en anledning til å ytre seg, bli hørt og delta (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 8).

I Grevlingen barnehage tilpasses demokratisk praksis til barnet og ikke til alder. Observasjon av barnet og barnegruppen vil til enhver tid være viktig for å kunne tilpasse seg den enkelte og forandre praksis der vi ser at det er behov for endring. For at barn skal kunne delta i et demokrati må de kunne forstå hva dette innebærer, kunne føle at de er en del av et fellesskap og erfare at deres stemme betyr noe for dette fellesskapet. Personalet støtter barn til deltagelse blant annet gjennom å bruke god tid på at barna skal bli kjent med rutiner og la barna bli trygge. Vi skal bidra til å skape positive holdninger til å leve i et fellesskap.

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 9).

Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. Vi ansatte skal være gode rollemodeller som løfter og fremhever både likheter, ulikheter og at vi har ulike perspektiver og følelser.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 10).

Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. Vi er opptatt av å anerkjenne individuelle forskjeller. Alle skal ha like muligheter til å bli sett og hørt og få delta i aktiviteter og barnehagens fellesskap. Hos oss kjennetegner det at personalet reflekterer over egen holdning til likestilling og likeverd, og er gode rollemodeller.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 10).

Naturopplevelser i tidlig barndom blir ansett som betydningsfullt for barns holdninger til naturen senere i livet. Hos oss jobber vi med Grønt flagg og har derfor fokus på for eksempel å slå av lys, kildesortere, reparere leker, spare på vann, gjenbruk osv. Barnehagen skal legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet.

Grønt flagg

Barna skal ha mulighet til ro, hvile, og avslapping i løpet av barnehagedagen. [...] Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 11).

Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelses og mobbing. Om et barn opplever krenkelses eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 11).

Grønt flagg er en internasjonal miljøsertifiseringsordning rettet mot barnehager, grunnskoler, videregående skoler og folkehøgskoler hvor formålet er å sikre bærekraftig utvikling gjennom miljøopplæring. Alle Vestby kommunes barnehager deltar i denne ordningen.

I Grevlingen har vi som målsetting at miljøarbeidet skal sitte i ryggmargen. Det skal være en naturlig del av det vi gjør uten at vi tenker over det. Vi sorterer og resirkulerer.

Barnehagen har kjøkkenhage der vi dyrker egne grønnsaker og krydder. Barna er kjent med hva det innebærer å verne om naturen og tar vare på den for fremtidens barn. De får kunnskap gjennom erfaringer på tur, bøker og digitale verktøy. Vi reparerer leker og utstyr, bytter på tursteder for å unngå stor slitasje, plukker søppel på tur og holder skogen ren.

Livsmestring og helse

I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 19).

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barna skal bli kjent med og støttes i egne og andres følelser, erfaringer, motgang og utfordringer – fysisk og psykisk. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

I vår barnehage legger vi til rette for daglig fysisk aktivitet og bevegelsesglede ute og inne. Personalet skal være tydelige rollemodeller og nær barna slik vi kan oppdage og forebygge erting, krenkelser og mobbing. I barnehagen skal måltider gi grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner. Det skal være en sosial stund med rom for gode samtaler.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 19).

- I vår barnehage betyr det at alle barn skal oppleve å bli sett på med gode blikk hver dag. De skal møte trygge voksne som ser barnas behov og bidra til positiv utvikling og gode sosiale relasjoner.
- Vi har trygge, nysgjerrige og glade barn som deltar i fellesskapet.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Leken skal ha en sentral plass og lekens egenverdi skal anerkjennes (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 20).

- I vår barnehage betyr dette at det skapes tid og rom for lek hver dag.
- Voksne har kunnskap om lekens verdi og personalet er tilretteleggere, observatører og aktive deltakere. Personalet er lydhøre for barnas initiativ og interesser, og gir barna felles opplevelser som inspirerer til lek.

Barnehagen skal fremme danning

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 21).

- I vår barnehage betyr dette at barna får erfare at de er deltakere i et fellesskap hvor alle er ulike, og har lik verdi.
- Barn som tilpasser seg omgivelsene og deltar aktivt i gruppa og blir sett, hørt og anerkjent for den de er.
- Barna blir kjent med seg selv gjennom samspill med andre barn og voksne.

Barnehagen skal fremme læring

I barnehagen skal barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 22).

- Vi gir barna ulike erfaringer å bygge videre på gjennom gode mestringsopplevelser.
- Vi observerer og legger til rette for at barna får språklige og fysiske utfordringer tilpasset deres kompetansenivå.
- I vår barnehage gir vi rom for undring og nysgjerrighet. Vi følger opp barnas initiativ og innhenter kunnskap gjennom ulike verktøy som bøker og digitale hjelpemidler.
- Barna lærer av hverandre gjennom å dele erfaringer og kunnskap.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. [...] Personalet skal forebygg, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 23).

- I vår barnehage betyr dette at barna får oppleve å ha gode venner og selv få være en god venn. De skal erfare at de er betydningsfulle for fellesskapet og vi ønsker at barna skal oppleve positivt samspill med andre barn og voksne.
- Barnehagen skal bidra til at barnet blir den beste utgaven av seg selv i samspill med andre. Raushet og robusthet er viktige kvaliteter. Det er viktig at barna får øve seg på hvordan møte motgang og konfliktsituasjoner i hverdagen.
- Engasjerte voksne som er delaktige i lek, observerer og veileder, og som tilfører nye elementer ved behov.

- Voksne som ser den enkelte og møter barna med oppriktighet og varme.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barns skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 23).

- I vår barnehage er de voksne gode språkmodeller f.eks. gjennom bruk av nye begreper, bøker, rim og regler.
- Vi lytter, ser og anerkjenner barnas verbale og kroppslige uttrykk.
- Barna med norsk som andrespråk støttes i bruk av morsmål samtidig som vi fremmer deres norskspråklige kompetanse. Vi oppmuntrer/oppfordrer til at de snakker morsmål hjemme.
- Hverdagssituasjoner brukes aktivt til språkstimulering
- ASK – dagtavle, tegn, kroppsspråk og symboler

Barns medvirkning

Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 27).

- Barns medvirkning betyr for oss at barna opplever at de får være med å bestemme i løpet av hverdagen (innenfor visse rammer og grenser). Barna er bevisste sine muligheter og bruker sin rett til å påvirke sin egen hverdag.
- Barna skal føle at de er viktige for barnehagen og at deres meninger blir tatt på alvor gjennom at de blir sett og hørt hver dag.
- Autoritative voksne som kan begrunne et forslag/handling som avvises eller ikke kan gjennomføres.

Samarbeid og overganger

Når barnet begynner i barnehagen – Foreldreaktiv tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet får en trygg og god start i barnehagen» (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 33)

Vestby kommunes barnehager praktiserer foreldreaktiv tilvenning. Dette betyr at foreldrene skal være aktivt til stede sammen med barnet i barnehagen den første uken når barnet starter. Foreldrene deltar sammen med barnet i barnehagens aktiviteter og dagsrytme. Målet er at barnet gradvis skal bli kjent med personalet og de andre barna i barnehagen, og får en myk og trygg

overgang til barnehagehverdagen. Tilvenningen vil fortrinnsvis foregå i grupper med flere familier sammen, slik at foreldre også kan bli kjent med hverandre i nærmiljøet.

- I vår barnehage får barna en tilknyttingsperson som vil være sammen med han/hun den første tiden i barnehagen for å skape trygge rammer. Ingen tilvenning er lik og tilpasses den enkeltes behov.
- Alle nye foreldre blir invitert til et foreldremøte før oppstart i mai/juni. Her får man informasjon om barnehagen, hvordan tilvenningen vil foregå og mulighet til å spørre om ting man lurer på før oppstart.
- Alle helt nye i barnehagen har i tillegg en oppstartsamtale i løpet av tilvenningsperioden.

Overganger innad i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 33)

- I vår barnehagen har vi tilvenning internt for barn som bytter avdeling. Tilvenningen begynner på våren og foregår frem til sommerbarnehagen. Barna vil da være bedre rustet til å bytte avdeling.
- Avdelingene samarbeider, og barna er inne på den nye avdelingen med en trygg voksen. Barna får tid til å bli kjent med barn og personale på den nye avdelingen og delta i deres hverdagsaktiviteter.

Overgang mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordningen (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 33).

I Vestby samarbeider RO barnehage og RO skole om et nettverk for overgang barnehage – skole/SFO. Nettverket er en del av felles *Plan for overgang og sammenheng mellom barnehage og skole/SFO*.

- I vår barnehage har vi en egen førskolegruppe for barna som skal begynne på skolen der man gjennom lek og aktiviteter forbereder barna på skolestart. Vi legger vekt på sosial kompetanse og selvstendighetstrening.
- Barnehagen besøker nærskolene etter påske.
- Vi har et eget foreldremøte på høsten for skolestartene.

Samarbeid med andre

RO-barnehage, PPT og logopedtjenesten samarbeider om ressursteam som er et veiledningstilbud til barnehagene. Hensikten er tidlig innsats for å gi riktig hjelp til barnets beste.

Barnehagene har ulikt samarbeid med PPT, barnevernet, helsestasjonen og rehabiliteringstjenesten, hvor vi har et felles mål om å handle til barnets beste. Det er utarbeidet en samhandlingsmodell i kommunen - Bli Z. Modellen skal synliggjøre hvor viktig det er at alle barn og unge har noen som ser dem og kan hjelpe hvis de har det vanskelig. Målsettingen er et enda bedre samarbeid med barn, ungdom og foreldre i aldersgruppa 0-24år.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling», jf. barnehageloven § 1.

- I vår barnehage har vi daglig kontakt med foreldrene ved levering/henting, her får vi gitt beskjeder og forteller noe om hvordan dagen har vært. Ved endringer i barnets adferd eller hendelser som vi trenger å drøfte, episoder, ulykker, ringer vi foreldrene. Ved behov avtaler vi en samtale.
- MyKid brukes aktivt som informasjonskanal.
- Vi tilbyr minimum 2 foreldresamtaler pr.år. Flere samtaler kan avtales. Foreldrene og personalet har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling.
- Barnehagen har et foreldreråd med en representant fra hver avdeling. To av representantene sitter i Samarbeidsutvalget. Intensjonen er at disse ordningene skal bidra til en aktiv kontakt og deltagelse mellom foreldrene og barnehagen. Det skal være et forum for medvirkning.
- Hvert år gjennomføres en foreldreundersøkelse. Her kan foreldrene påvirke og si noe om barnehagens tilbud og komme med innspill og ønsker.
- To ganger i året inviteres foreldrene til et foreldremøte, i tillegg til et eget møte for nye foreldre.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 37).

- I vår barnehage evaluerer vi jevnlig planer og arbeidet vi gjør på avdelingsmøter, plandager, ledermøter og personalmøter.
- Vi bruker MyKid som informasjons og kommunikasjonsverktøy. Vi kommuniserer og legger ut informasjon og bildedokumentasjon.
- Vi er lydhøre for barnas og foresattes innspill og gir faglige begrunnede tilbakemeldinger. Vi lager pedagogiske planer med oversikt over tema, mål og arbeidsmåter.
- Vi bruker observasjon som verktøy for å kunne legge til rette for barns trivsel, progresjon og allsidige utvikling. Hos oss har vi valgt å bruke «Alle med» som felles observasjonsverktøy. Det er et observasjonsskjema som dekker barnets seks utviklingsområder: språkutvikling, lek,

sosio-emosjonell utvikling, hverdagsaktiviteter, trivsel og sansemotorisk utvikling. Skjemaet gir et helhetlig bilde av barnet og hva det mestrer. Det er utviklet på grunnlag av teori om sammenhengen mellom språklig og sosial kompetanse. Andre observasjonsverktøy brukes i tillegg.

- Vi dokumenterer og synliggjør det pedagogiske arbeidet og våre planer gjennom årsplan, periodeplaner og tilbakeblikk.
- Barnehagen har en egen Facebook side

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder».
(Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 40).

- I vår barnehage betyr det at vi tilpasser gruppene og aktivitetene ut fra barnas beste, vennskap, interesser og forutsetninger.
- Vi er tilstedeværende voksne som hjelper barna med å formidle og tolke uttrykk.
- Vi samarbeider alltid med foresatte for å gi de barna som har behov for tilrettelegging et godt tilbud.
- Barnehagen samarbeider med andre instanser når det er behov for det.
- Avdelingene formidler en oversikt over dagens aktiviteter og innhold gjennom bruk av MyKid og dagtavla.

Barnehagens arbeidsmåter – progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang
(Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 44).

- I vår barnehage betyr det at vi legger til rette for at barna i alle aldersgrupper skal oppleve progresjon i barnehagen.
- Vi bruker varierte arbeidsmåter som tilpasses enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.
- Barn i alle aldersgrupper møter varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Barnehagens digitale praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 44).

- I vår barnehage betyr det at barna møter en praksis der digitale verktøy brukes som et redskap for læring, undring og som en kunnskapskilde.
- Den digitale praksisen bidrar til lek, kreativitet og læring.
- Barnehagen utøver digital dømmekraft og bidrar til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Barnehagens fagområder

Barnehagens verdigrunnlag og formål skal gi retning for og prege arbeidet med fagområdene, og barnas rett til medvirkning skal ivaretas. Barnas lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 47).

Fagområdene i rammeplan dekker et vidt fagfelt, og vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter. Barna skal få muligheten til å utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor disse fagområdene.

I Grevlingen barnehage betyr det at:

- Barna skal utfolde skaperglede, undring og utforskertrang
- Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter innenfor de ulike områdene
- Barnehagen støtter barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gir utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Fagområdene	Slik arbeider vi..	Kjennetegn
Kommunikasjon, språk og tekst	<p>Bekreftende og anerkjennende voksne som støtter barnas språk og uttrykk gjennom tilstedeværelse i lek og samspill.</p> <p>Voksne som gir barna veiledning, trygghet og rom for å løse konflikter på egen hånd.</p>	<p>Personalet benevner det vi gjør og opplever sammen med barnet. Personalet tolker, bekrefter og anerkjenner barnas kroppsspråk.</p> <p>Barn som løser konflikter selv ved hjelp av det verbale/nonverbale språket. Barn gjenkjenner ulike følelser og ansiktsuttrykk.</p>
Kropp, bevegelse, mat og helse	<p>Barna skal lære navn på kroppsdelene. Barna skal kjenne egne og andres grenser i forhold til kroppen. Vi gir barna ærlige svar på deres spørsmål om kropp og seksualitet.</p>	<p>Personalet bruker korrekte navn på kroppsdelene og snakker med barna at vi har ulike intimsone. Barn som er trygge på egen kropp og klarer å sette grenser for seg selv og respekterer andres.</p>
Kunst, kultur og kreativitet	<p>Fokus på prosessen, ikke produktet. Fokus på at barna skal bestemme over eget produkt, hvordan vi skal bruke kunsten deres. Vil de ha den med hjem eller henge den opp?</p> <p>Barn som får utfolde seg og har glede over å utforske forskjellige materialer, og rom som bærer preg av dette. Materialet skal være tilgjengelig for barna. Utforsker ulike materialer.</p> <p>Bruke rytmeinstrumenter og trommer sammen med barna.</p>	<p>Bruke naturmaterialer. Bruke rytmeinstrumenter og trommer sammen med barna.</p> <p>Barna bruker materiale på ulike måter, er kreative og oppfinnsomme. Mye bruk av udefinert materiale i lek.</p> <p>Barna kan tekster fra sangene som synges på avdelingen. Rytmer og musikk brukes i leken.</p>
Natur, miljø og teknologi	<p>Fysikkeksperimenter, snekre, hamre, lage ting. Naturfenomener, undring og forklaring på fenomener.</p> <p>Miljø, kildesortering. Gå tur i nærområdet, lære å ta vare på naturen. Plukke søppel på tur. Kunnskap om natur, dyr og insekter.</p> <p>Vi bruker digitale verktøy sammen med barna i lek og læring.</p>	<p>Barn er nysgjerrige. De undrer og lurer. Lekende og oppdagelseslystne voksne som undrer seg sammen med barna.</p> <p>Barna er miljøbevisste og følger opp foreldre og venner i miljøvettregler (plukke søppel, slå av lys, resirkulere, ikke tomgangskjøring osv)</p> <p>Vi tar i bruk digitale verktøy ved å undre oss sammen med barna og utforske deres interesser og initiativ f.eks. lyder, dyr, geografi, anatomi.</p>

<p>Antall, rom og form</p>	<p>Vi bruker matematiske begreper i hverdagssituasjoner for å se sammenhenger og finne løsninger.</p> <p>Barna bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse</p> <p>Vi bruker ulike materialer til konstruksjons- og byggelek. For eksempel tellebjørner, mønster, perlebrett, spill, telling, måling og sortering.</p>	<p>Barna er kjent med og bruker matematiske begreper i lek og samspill med andre.</p> <p>Har en begynnende forståelse og er nysgjerrige på matematiske fenomener.</p> <p>Vi bruker kroppen aktivt for å lære koordinering, størrelsesforhold, vekt, lengde osv.</p> <p>(Barn som prøver seg på nye konstruksjoner og materialer.)</p>
<p>Etikk, religion og filosofi</p>	<p>Vi har fokus på mangfold og likeverd.</p> <p>Vi undrer oss og filosoferer i hverdagssituasjoner og rundt de forskjellige høytidene vi markerer.</p> <p>Vi veileder og snakker med barna om vennskap, konfliktløsning og sosialt samspill.</p>	<p>Barna undrer seg sammen og er nysgjerrige på at vi er like, selv om vi er ulike.</p> <p>Barna undrer seg, spør og er nysgjerrige på mangfold (familiesammensetting, hvor man bor, hudfarge, språk o.l.).</p> <p>Barna har en begynnende forståelse av hva som er rett og galt og at deres handlinger påvirker både egne og andres situasjon. Barna er mer selvhjulpne i konflikter og klarer å finne løsninger sammen.</p>
<p>Nærmiljø og samfunn</p>	<p>Vi bruker nærmiljøet aktivt gjennom turer til gymsal, bibliotek, skolegården, skogen og sentrum.</p> <p>Samfunn: Samtale med barna om barns rettigheter. Ved hjelp av barns medvirkning er de med på å forme sin egen hverdag, og blir en del av barnehagesamfunnet. Dette er en forsmak på det demokratiske samfunnet. Vi snakker med barna i de enkelte hverdagssituasjonene og tar deres meninger på alvor. Barna skal oppleve at de har en stemme som blir hørt.</p>	<p>Barna er kjent i nærmiljøet og hva som finnes i nærheten av barnehagen. Barna kommer med ønsker om turmål.</p> <p>FNs barnekonvensjon skal henge på alle avdelingene. Barna har kjennskap til at de har rettigheter og kan gi uttrykk for hva det betyr.</p> <p>Barn som stiller spørsmål og spør hvorfor. Deltar aktivt i samtaler og kommer med tanker og forslag.</p>

KALENDER 2023 Oversikt over aktiviteter og kulturbegivenheter dette året.		
NÅR	HVA	For hvem
14, 15. august	Plandager	Personalet
5. 6. september kl. 18.30-20.00	Foreldremøte	Foreldre og personale
Uke 38	Brannvernuke	Barn og personale
24. oktober	FN dagen	Barn og personale
17. november	Plandag	Personalet
6. desember	Julelunsj Oppfinneren/Grubleren	Barn og personale
7. desember	Julelunsj Filosofen/Lurifaks	Barn og personale
13. desember 15.45	Lucia	Foresatte, barn og personale
19. desember	Nissefest	Barn og personale
2. januar 2024	Plandag	Personalet
6. februar	Markering av samefolkets dag	Barn og personale
22. februar	Karneval	Barn og personale
mars	Foreldremøte	Foresatte og personale
20. mars kl.07.30-8.45	Påskefrokost	Foresatte, barn og personale
april	Aktivitetsdag	Foresatte, barn og personale
10. mai	Planleggingsdag	Personale
16.mai	16.mai leker	Barn og personale
Uke 19	Rusken	Barn og personale
	Dugnad	Foresatte og barn
23. mai kl. 18.30-20.00	Foreldremøte nye	Nye foresatte, ped.leder, styrer
Juni	Avslutning/blomsterseremoni førskolebarna	Førskolebarna med foresatte
Juni	Sommerfest	Foresatte og barn
24. juni	Planleggingsdag	Personale
Uke	Sommerstengt	Foresatte, barn og personale

KALENDER

Oversikt over viktige aktiviteter og kulturbegivenheter for Filofaksene - Skolestartene

NÅR	HVA	FOR HVEM
	Rektor og SFO leder blir med på tur	Førskolebarna og personale
	Sykkeldag	Førskolebarna og personale
	Utflukt, tur	Førskolebarna og personale
	Avslutningskveld	Førskolebarna med foresatte
	Avslutning/blomsterseremoni førskolebarna	Førskolebarna og personale
Uke 36	Oppstart førskole	Barn og personale

OM ÅRSPLANEN

Faglig ansvarlig for årsplanen ved styrer: Emma Finstad.

Årsplanen ble fastsatt på barnehagens samarbeidsutvalg den 21.06.2023

